

Giriş

- Gümrük Rejimine konu olan tarafın **beyan**da bulunması ön şarttır.
 - 4458 Sayılı Gümrük Kanununa göre beyan, aşağıdaki yöntemlerle yapılabilir. Bunlar;
 - Yazılı Beyan,
 - Sözlü Beyan,
 - Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyan,
 - Eşya sahibinin ilgili eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla beyan

İhracat Rejimi ve Temel Unsurları

İhracat Rejim beyanını verebilmek için aşağıdaki belgelerle ilgili Gümrük İdaresine başvurması gerekir.

Bu belgeler;

- Gümrük Çıkış Beyannamesi
- Türkçe Fatura
- Türkçe Çeki Listesi
- İlgili Diğer Belgeler

İhracat Rejimi ve Temel Unsurları

Gümrük Çıkış Beyannamesi

Ticaret Bakanlığının 24.05.2019 tarihinde Gümrük Yönetmeliği'nde yaptığı değişiklikle ihracat beyannameleri ile uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerden ya da Bakanlıkça belirlenecek durumlardan kaynaklı olarak kâğıt ortamında onaylanması gerekenler dışındaki ekli belgeler gümrük idaresine kâğıt ortamında ibraz edilmemesi kararlaştırılmıştır.

Basılı haldeki kâğıt ortamında bulunan gümrük beyannameleri bu kararla birlikte dijital ortama taşınmıştır.

İhracat Rejimi ve Temel Unsurları

Türkçe Çeki Listesi

İhracat Rejiminde gümrükleme sürecinde kullanılan belgelerden biri de Türkçe Çeki Listesidir.

Bu belge aslında taşıyıcı araca yüklenen ve ihracata konu olan malın; koli, paket, rulo ve kutu gibi mastır ambalajlama çeşitlerine göre adetlerinin belirtildiği ve içeriğinin açıklandığı bir paketleme bilgi detaylarını kapsayan liste olarak tanımlanabilir.

İhracat Rejimi ve Temel Unsurları

İhracat Rejiminde Kullanılan İlgili Diğer Belgeler

A.TR Dolaşım Belgesi: A.TR bir Dolaşım Belgesidir ve Türkiye'nin 1999 yılında imzaladığı Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon (PAAMK) Sistemi anlaşması ile İhracat Rejiminde gümrükleme sürecinde ilgili Gümrük İdaresince onaylanan bir belge niteliğine kavuşmuştur.

İhracat Rejimi ve Temel Unsurları

İhracat Rejiminde Kullanılan İlgili Diğer Belgeler

EUR-1 Dolaşım Belgesi: EUR-1 de diğer bir Dolaşım Belgesidir ve Türkiye'nin 1999 yılında imzaladığı Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon (PAAMK) Sistemi anlaşması ile İhracat Rejiminde gümrükleme sürecinde ilgili Gümrük İdaresince onaylanan bir belge niteliğine kavuşmuştur.

İstisnai koşullar dışında ihracata konu olan ülke ile Türkiye arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) varsa EUR-1 Dolaşım Belgesi gümrükleme sürecinde onay görür ve belgenin ilk nüshası ilgili STA ülkesine diğer belgelerle birlikte ihracatçı tarafından gönderilir.

İhracat Rejimi ve Temel Unsurları

İhracat Rejiminde Kullanılan İlgili Diğer Belgeler

- İnsan Tüketimine Uygunluk ve Gıda Güvenliği Raporu
- Bitki Sağlık Sertifikası
- İhracatı Ön İzne Bağlı Ürünlerin İhracatına Yönelik İzin Belgesi
- Aflatoksin Raporu
- Borsa Tescil Beyannamesi
- C13 Analiz Belgesi
- Ekspertiz Raporu
- Veteriner Şahadetnamesi

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ve Temel Unsurları

BEYAN ile Serbest Dolaşıma Giriş Rejimini başlatır.

- Serbest Dolaşıma Giriş Rejiminin uygulanabilmesi için temel belgeler:
 - Gümrük Beyannamesi
 - İthal Eşyasına Ait Gümrük Kıymet Bildirim Formu
 - İngilizce Orijinal Fatura (Commercial Invoice)
 - İngilizce Orijinal Çeki Listesi (Packing List)
 - Menşe Şahadetnamesi (Certificate of Origin)
 - Varsa ilgili Dolaşım Belgesi
 - İlgili Taşıma Belgesi
 - Ödeme yöntemini ve ilgili giderleri gösteren banka yazısı
 - Sigorta Poliçesidir

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ve Temel Unsurları

Gümrük Beyannamesi

Türkiye'ye giriş veya Türkiye'den çıkış yapacak olan eşyanın gümrük işlemlerinin yapılabilmesi için, bu eşya ve yaptığınız dış ticaret işlemi hakkında gümrük idaresine detaylı bir bildirimde bulunduğunuz **BEYAN**dır.

Bu bilgiler şunlardır:

- Malın **GTİP** numarası,
- Malın cinsi ve gümrük beyannamesinin koşullara göre açıklaması,
- Ambalaj türü ve adedi,
- Brüt ve net ağırlıklar,
- ABD Doları cinsinden malın **CIF** ve **FOB** değerleri.

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ve Temel Unsurları

İthal Eşyasına Ait Gümrük Kıymet Bildirim Formu

İthalatçı veya temsilcisi tarafından doldurulur. Bu form ile aslında ithalata konu olan mal ile ilgili tüm giderler detaylı bir şekilde açıklanmaktadır

İngilizce Orijinal Fatura

Serbest Dolaşıma Giriş Rejiminde gümrükleme sürecinde kullanılan orijinal İngilizce fatura Türkiye'deki ithalatçının yurtdışındaki tedarikçisi (ihracatçısı) tarafından kendisine gönderilen dosyadaki belgelerden biridir.

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ve Temel Unsurları

- İngilizce Orijinal Fatura
- İngilizce Çeki Listesi
- Menşe Şahadetnamesi

Uluslararası ticarete konu olan malın **ekonomik milliyetidir**

NEDEN ÖNEMLİDİR?

- **İlgili Taşıma Belgesi:** CMR, Konşimento, Havayolu Konşimentosu, CIM
- **Banka Transfer Bildirim Formu**
- **Diğer...**

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ve Temel Unsurları

Diğer Belgeler

Bu belgelerin bazıları:

- A.TR Dolaşım Belgesi
- EUR-1 Dolaşım Belgesi
- İnsan Tüketimine Uygunluk ve Gıda Güvenliği Raporu
- Bitki Sağlık Sertifikası
- Kontrol Belgesi
- Veteriner Şahadetnamesi'dir

Dahilde İşleme Rejimi ve Temel Unsurları

DİR geçici ithalat temelli ve **ekonomik etkili bir gümrük rejimidir**. Daha önce çeşitli amaçlar doğrultusunda açıklandığı gibi; DİR aslında **ihracatın teşvik ve geliştirilmesi** kapsamında geçici ithalata imkan sağlayan, ithalata konu olan girdinin tamamının ihracata konu olan işlenmiş nihai üründe kullanılmasını şart koşan ve işlenmiş ürünün ihracatını zorunlu kılan uygulamaları kapsamaktadır.

ŞARTLI MUAFİYET SİSTEMİ - GERİ ÖDEME SİSTEMİ

Dahilde İşleme Rejimi ve Temel Unsurları

- **Şartlı Muafiyet Sistemi:** Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) veya izni (Dİİ) kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinin, **Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik firmalarca, ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, vergisi teminata bağlanmak suretiyle ithal edilmesi ve ihracat taahhüdünün gerçekleşmesini müteakip, alınan teminatın ilgili mükellefe iade edilmesidir.**

Dahilde İşleme Rejimi ve Temel Unsurları

- **Geri ödeme sistemi;** DİİB kapsamında serbest dolaşıma giren hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinden elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, ithalat esnasında alınan vergilerin ilgili **mükellefe geri ödenmesidir.**

Hariçte İşleme Rejimi ve Temel Unsurları

Hariçte İşleme İzin Belgesinin alınması için **Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğüne veya İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine** başvurmaları gerekmektedir.

Değerlendirmede iki temel kriter önemlidir.

- Geçici ihracat eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması,
- Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi.

Gümrük Antrepo Rejimi ve Temel Unsurları

Gümrük Antrepoları **Genel Antrepo** ve **Özel Antrepo** olarak iki temel gruba ayrılırlar. Ayrıca *Genel Antrepolar* ile *Özel Antrepolar* da kendi içerisinde farklı tipler çerçevesinde açıklanabilir.

Genel Antrepo

- A Tipi Antrepo
- B Tipi Antrepo
- F Tipi Antrepo

Özel Antrepo

- C Tipi Antrepo
- D Tipi Antrepo
- E Tipi Antrepo

Geçici İthalat Rejimi ve Temel Unsurları

Geçici ithalatla ilgili düzenlemeler:

Gümrük Kanunu - GÜMRÜK Yönetmeliği ve **ATA Karnesi Sözleşmesi**

Geçici İthalat Rejimine konu olabilen eşyalar ve mal grupları;

- Sergi, Fuar, Toplantı ile Benzeri Etkinliklerde Teşhir Edilecek Mallar
- Mesleki Malzemeler ve Eşyalar
- Ambalajlar, Konteynırlar, Numuneler ve Ticari Bir İşlem İçin Gelen Mallar
- İmalat Amacıyla Geçici İthal Edilen Mallar
- Bilimsel, Eğitsel-Kültürel Amaçlarla İthal Edilen Eşyalar
- Yolcu Zati Eşyası İle Sportif Amaçlı Eşyalar
- Turistik Tanıtım Malzemeleri ve Eşyaları
- Sınır Ticareti Kapsamında İthal Edilen İlgili Eşyalar
- İnsani Amaçlarla İthal Edilen İlgili Eşyalar
- Hayvanlar

Geçici İthalat Rejimi ve Temel Unsurları

ATA KARNESİ SÖZLEŞMESİ

İlgili malın söz konusu ülkede geçici kabulünü temin etmesidir. Bu nedenle ATA Karnesi sayesinde **gümrük işlemleri ve prosedürleri son derece kolaylaşmakta** olup gereksiz yere para ve zaman kayıpları engellenmektedir.

Her bir ülkenin resmi olarak görevlendirildiği beyan edilen kefil kuruluşlar vasıtasıyla yürütülmektedir. Türkiye’de bu konuda yetkili olan kefil kuruluş **TOBB (Türkiye Odalar Borsalar Birliği)**’dur. Türkiye’de yetkili kefil kuruluş TOBB söz konusu yetkisin ilgili ticaret ve sanayi odaları vasıtasıyla kullanır.

Transit Rejimi ve Temel Unsurları

Transit Rejiminin uygulanabilmesi için mutlaka koşullara uygun bir şekilde dijital ortamda (**NCTS Sistemi**) rejim beyanının yapılması gerekir. Ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıda listelenen belgeler de transit beyanı dışında beyan işlevi görürler. Bu belgeler;

- *TIR Karnesi,*
- *Kullanım işlevine göre ATA Karnesi,*
- *Kuvvetlerin Statüsüne Dair Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302 belgesi,*
- *Posta yoluyla gönderimlerde ilgili posta belgeleri,*
- *Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynırlar ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu belgesi.*

Transit Rejimi ve Temel Unsurları

Transit Rejiminin uygulanabilmesi için mutlaka koşullara uygun bir şekilde dijital ortamda (**NCTS Sistemi**) rejim beyanının yapılması gerekir.

- **Teminat** verilmesi gerekir
- Bilgisayarlı Transit Sisteminde (NCTS) işlemler gerçekleştirilirken ortaya çıkan temel unsurlar:
 - Transit Beyanı
 - Hareket Referans Numarası(MRN)
 - Transit Refakat Belgesi(TRB)
 - Beklenen Varış Kaydı Mesajı(ARR)
 - Varış Bilgi Mesajı
 - Kontrol Sonuçları Mesajı

TIR Sözleşmesinin Kapsamı

- Türkiye, halihazırda 70 ülke ile ikili uluslararası karayolu taşımacılığı anlaşmaları imzalamıştır. Anılan anlaşmalar ve bu anlaşmalara bağlı olarak imzalanan protokoller gereği ikili, transit, dönüş yükü ve üçüncü ülke taşımalarında geçiş (izin) belgeleri kullanılmaktadır.
- TIR Taşımalarının başlangıç ve bitişi arasındaki yolculuğun bir kısmı Karayolu ile yapılmak şartı ile, bir akit tarafın hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir diğer ya da aynı akit tarafın varış noktasındaki gümrük idaresine kadar bir veya daha fazla sınır arasında aktarma edilmeksizin Karayolu taşıtları, taşıt dizileri veya konteynerlarla eşya taşınmasıdır.
- Gümrük transit sistemi Uluslararası ticarete mal hareketini Gümrük mührü altında mümkün mertebe kolaylaştırmak amaçlı planlanmış olup, gerekli gümrük güvenliğini sağlar ve bunu transit ülkelere garantiler.
- Bu sistemin elverişli bir şekilde işleyebilmesi için söz konusu formalitelerin ne gümrük idareleri için çok ağır ne de taşımacılık operatörleri ve acentalar için çok karmaşık bir yapıda olmaması gerekir.
- Dolayısıyla gümrük idareleri ihtiyaçları ve taşımacılık operatörleri ihtiyaçları arasında bir ihtiyaçlar dengesi kurulmalıdır.

İlgili Tanımlar

- **TIR TAŞIMACILIĞI:** TIR Sözleşmesi ile saptanan TIR sistemi altında eşyaların bir hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir varış noktası gümrük idaresine taşınmasını,
- **TIR İŞLEMİ:** TIR taşımacılığının bir akit ülkenin hareket veya giriş gümrük idaresiyle varış veya çıkış gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmı
- **TIR İŞLEMİNİN BAŞLAMASI:** Karayolu taşıtının veya konteynerın yükü ve TIR Karnesi ile birlikte hareket veya giriş gümrük idaresine sunulması ve gümrük idaresince Tır karnesinin kabul edilmesini
- **TIR İŞLEMİNİN SONA ERMESİ:** Karayolu taşıtının yükü ve tır karnesi ile birlikte varış veya çıkış noktasındaki gümrük idaresine sunulmasını
- **TIR İŞLEMİNİN İBRASI:** TIR İşleminin varış noktası gümrük idaresine eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınması ve tır karnesi giriş çıkış yapraklarının verilerle karşılaştırılarak karşılaştırılması ,
- **TAŞIT DİZİSİ:** Karayolunda bir ünite olarak hareket eden bağlı taşıtları,
- **Tır Karnesi Hamili:** Kendisine TIR Karnesi verilen ve hareket gümrük idaresine eşyayı TIR Rejimine tabi tutma isteğini belirten bir TIR Karnesi formunda adına beyanda bulunulan kişi

İlgili Tanımlar

- **HAREKET GÜMRÜK İDARESİ:** Yükle ilgili TIR Taşımacılığının başladığı yerdeki akit taraflardan birine ait gümrük idaresini,
- **YOL BOYU GÜMRÜK İDARESİ:** Bir karayolu taşıtının TIR Taşımacılığı sırasında giriş ya da çıkış yaptığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini
- **ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ:** Tır karnesi kapsamında eşya taşıyan taşıtın akit ülkede çıkışta uğradığı son gümrük idaresini,
- **GİRİŞ GÜMRÜK İDARESİ:** Tır Karnesi hımayesinde eşya taşıyan taşıtın akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini
- **VARIŞ GÜMRÜK İDARESİ:** Yükle ilgili TIR taşımacılığının sona erdiği yerdeki akit taraflardan birine ait gümrük idarelerini
- **AĞIR veya HAVALELİ EŞYA:** Ağırlığı, boyutları veya nitelikleri bakımından kapalı bir karayolu taşıtı ile taşınamayan, yükün özelliği itibariyle gümrük idaresi tarafından bölünmesine imkan olmadığı kanaatine varılan yüklü durumdaki ölçü ve ağırlıkları dolayısıyla özel yük taşıma izin belgesi ile karayolunda taşınması mümkün olan her türlü eşya.

TIR Sistemi ve Ortak Transit Rejimi

Karayolu Taşımacılığında

Gelenekçi Yaklařım

- **Uluslararası karayolu taşımacılığı sırasında;**
 - ✓ Mallar bir yada birden fazla devletin kara sahasından geçmekte
 - ✓ Her devletin gümrük makamları tarafından ulusal kontrolleri ve prosedürleri uygulanmakta,
 - ✓ Bu kontrol ve prosedürler ülkeden ülkeye deęişmekte,
 - ✓ Her ülkede farklı şekilde yükün muayenesi ve mallar transit geçerken oluşması muhtemel gümrük ve vergileri için ulusal güvenlik önlemleri uygulanmaktadır.
- Her ülke transit geçişinde uygulanan bu işlemler, uluslararası taşımacılıkta hatırı sayılır **masraflara, gecikmelere, engellemelere ve zaman kaybına** sebebiyet verir.

TIR Sisteminin Amacı

- Taşımacılık yapan firmaların karşılaştıkları güçlükleri azaltmak,
- Gümrük idaresinde geleneksel ulusal prosedürlerin yerine uluslararası kontrol sistemlerinin kullanılması olanağını sunmak,
- Her devletin mallarının nakli esnasındaki gelirini etkin olarak korumak,
- Sınır geçişlerini kolaylaştırıp olası gecikmeleri azaltmak,
- Taraf olan ülkeler arasında gerçekleşecek kombine taşımacılık faaliyetlerini kolaylaştırmak,

TIR Sisteminin Avantajları

Gümrük İdaresi açısından

- Ulusal prosedür gereklerini azaltır.
- Mühür ve dış koşul muayenesi ile yetinilir.
- İş gücü gereksinimi azaltır
- Ulusal garanti ve dökümantasyonau ortadan kaldırır.
- Tek belge ile -tır karnesi- taşımacılığa olanak sağlar.

Lojistik Firmaları ve Taşıyıcılar Açısından;

- Sınırlarda daha az engelleme ile karşılaşılır.
- Ulusal prosedür uygulamasında yaşanacak gecikmeleri azaltır
- Maliyeti azaltır,
- Gümrük kontrollerinden kaynaklanan engelleri kaldırır
- Aynı zaman da Konteynerlar için de kullanılabilir

Dış Ticaret Firmaları Açısından;

- Gecikmeleri azaltır,
- Maliyeti azaltır.

TIR KARNESİ

- TIR Sistemi himayesinde mal taşımacılığının uluslararası garantisinin varlığının ispatını göstermektedir.
- IRU, Tır Yönetim Kurulunun(TIREXB) gözetiminde tır karnelerini basan ve bunları imzalanan karşılıklı anlaşma şartları çerçevesinde ulusal kefil kuruluşlara dağıtan tek yetkilendirilmiş kurumdur.
- Her ulusal kefil kuruluş da ülkesindeki taşıyıcılar arasında imzaladıkları taahhütname koşulları doğrultusunda TIR Karnelerini dağıtır.
- Uluslararası kuruluşun ve TIR Karnesini dağıtan kefil kuruluşun isimleri, damgaları ve imzalarını taşıyan ve taşıyıcı tarafından doğru doldurulmuş geçerli bir TIR Karnesinin sunumu tek başına garantinin geçerliliği ve varlığının kanıtıdır.
- TIR Karneleri kefil kuruluş (ülkemizde TOBB) tarafından tır karne hamiline kotalar doğrultusunda verilir.
- TIR Karneleri verilirken belirlenen 60 günlük geçerlilik süresi TIR Karnesinin kapak sayfasının 1 numaralı hanesine yazılmak ve bu süre içinde ilk hareket noktasındaki gümrük idaresinde işlem görmek zorundadır.
- Tır karnesinin geçerlilik süresi hiçbir şekilde uzatılamaz.

TIR KARNESİ

- İlk hareket gümrük idaresinde işlem gören Tır karnesi varış noktasındaki son gümrük idaresinde tır işleminin tamamlanmasına değin geçerliliğini korur.
- Kefil kuruluşun garantisinin geçerli olabilmesi için, Tır karnesinin TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun ve doğru olarak düzenlenmiş olması gerekir.
- Bir TIR taşıması toplamda en fazla 4 hareket ve varış gümrük idarelerini kapsayabilir.
- TIR Karnesinin volet-1 yaprağı ve yeşil renkli volet-2 yapraklarınının 2 no.lu bölümüne sadece hareket gümrük idareleri, 12 no.lu bölümüne varış gümrük idareleri ve o gümrük idaresine boşaltılacak eşya miktarı” koli, kap, adet” yazılmalıdır. bu hanelere giriş veya çıkış gümrük idareleri yazılmamalıdır.

TIR KARNESİ

- TIR Karnesi; Hareket ülkesinde veya TIR Karnesi sahibinin ikamet ettiği veya yerleştiği ülkede verilir.
- Ön yüzü İngilizce olmak kaydıyla tamamı Fransızca basılmıştır.
- Geçerlilik süresi TIR Karnesinin Ticaret Odasından alınmasından itibaren 60 gün olarak belirlenmektedir. Bu süre hiçbir şekilde uzatılmamaktadır.

TIR Sisteminin Gelişim Süreci

- Tır transit sistemi üzerinde çalışmalar II. Dünya savaşından sonra UN/ECE himayesinde başladı.
- İlk Tır antlaşması 1949 da az sayıda Avrupa ülkesi tarafından imzalandı,1960 yılında yürürlüğe girdi.
- Bu antlaşma değişen gümrük ve taşımacılık ihtiyaçlarına cevap vermek, teknik ilerlemeleri uygulamak ve deneyimlerden yola çıkarak 1975' de tekrar gözden geçirilmiştir ve 1978 de yeni tır sözleşmesi yürürlüğe girmiştir.
- Orjinal TIR Sistemi üzerinde değişiklikler yapılmasının bir diğer nedeni de yeni bir taşımacılık tekniğinin 'konteynerların' ortaya çıkmasıdır.
- Ayrıca Avrupa demiryolu taşımacılığında kullanılan dahili konteyner ve karayolu demiryolunda kullanılan swap-body nin kullanılmaya başlanması da bu değişikliğe ön ayak olmuştur.

TIR Sisteminin Gelişim Süreci

- Tüm bu yeni Kombine taşımacılık teknikleri TIR rejiminin artık sadece karayolunda değil, tüm taşımacılık operasyonlarından **en az birinin karayolu ile olması şartı ile** demir, iç su yolu ve hatta deniz taşımacılığını da kapsayacak şekilde genişlemesine neden olmuştur.
- 65 ülke tır sözleşmesine taraf iken; Afganistan, Endonezya, Uruguay, Kanada, Şili, Bosna Hersek, Güney Kore, Cezayir ve ABD taraf olmasına rağmen TIR sisteminin gerekliliklerini uygulamamaktadırlar.
- Sözleşmeyi imzalamış olmak TIR Sisteminin uygulanması için yeterli değildir.
- Sistemin uygulanabilmesi için o ülkenin kefil kuruluşunun **TIR Sözleşmesinde belirtilen şartlara göre yetkilendirilmesi** gerekmektedir.

TIR İDARİ KOMİTESİ

- Sözleşmenin en üst merci olan kuruluştur.
- Sözleşmenin akit taraflarından oluşur ve senede 2 defa Cenevre'de UNECE'nin himayesinde toplanır.
- Temel işlevi; sözleşmedeki değişiklikleri onaylamak,
- Tüm ülke yetkili makam ve ilgili uluslararası organizasyonlara sistemin işleyişiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla toplanmaktadır.

Wp.30- Taşımacılıkla İlgili G m r k Sorunları alışma Grubu

- TIR İdari komitesinin çalışmalarını desteklemek ve hazırlamak
- Senede 2 ya da 3 defa Cenevre'de toplanılır
- Sözleşmenin belirli hükümlerine dair yorumlar getirir. Yorumlar akit taraflara yasal yükümlülükler getirmez.
- Yorumlar TIR İdari Komitesine üzerinde karar verme ve onay amaçlı gönderilir.

Ortak Transit Rejimi, T1 ve T2

- **Ortak Transit Rejimi**; 1987 yılında imzalanan Ortak Transit Sözleşmesine taraf olan AB ve EFTA üyesi ülkeler arasında eşyanın gümrük vergilerinin askıya alınarak taşındığı sistemdir.
- Bu taşıma işlemi 2005 yılından itibaren “Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi” (NCTS) adı verilen sistem ile elektronik mesajlar kullanılarak beyan ve takip edilmektedir.
- Ülkemiz, 1 Aralık 2012 tarihinde **Ortak Transit Sözleşmesine** katılarak, **NCTS** uygulamasına dahil olmuş ve taşımacılık sektörü açısından Avrupa Birliği’ne entegre olmuştur.
- Sistem halihazırda Türkiye ile birlikte 35 ülke tarafından kullanılmaktadır.

Ortak Transit Rejimi, T1 ve T2

Ortak Transit Rejiminin Faydaları

- Hem taşıma maliyetinde indirim hem de araç giriş-çıkış veya gümrükte bekleme sürelerinin azalması nedeniyle **zaman tasarrufu** sağlanmaktadır. Bunların dışında transit işlemlerinin her safhası hem gümrük idaresi hem asıl sorumlu tarafından sistem üzerinden takip edilebildiği için **güvenli bir sistemdir**. Diğer avantajlarını şu şekilde özetlemek mümkündür:
- Daha az bürokrasi,
- Basitleştirilmiş işlemler,
- Sınır geçişlerinde hız ve kolaylık,
- Teslimat süresinin kısalması,
- Sevkiyat takibi,
- Maliyet avantajı,
- Rekabet,
- Hareket noktasından varış noktasına kesintisiz taşıma,
- Kağıtsız Ortam,
- Teminat Kolaylığı,

Ortak Transit Rejimi, T1 ve T2

- **Ortak Transit Rejimi;** Ortak Transit Sözleşmesi kapsamındaki taşımalara (AB-EFTA-Türkiye arasındaki taşımalar) uygulanmakta olup, eşyanın topluluk statüsüne göre T1, T2, T2F gibi rejim kodları kullanılır.
- Ortak Transit Rejimi kapsamında Türkiye'den bir AB ve/veya EFTA ülkesine yapılacak karayolu taşımasında; örneğin Kars'tan açılacak T1 beyannamesi ile Londra ya da Oslo'ya kadar eşyanın tek beyan ve tek teminat ile taşınması mümkündür.

Ayrıca;

- Alt taşıyıcı kullanıldığı durumlarda da bu sistem kullanılabilir.
- TIR aracı için 1'den fazla T1 açılabilir. Böylelikle birden çok gümrük idaresine boşaltma yapma imkanına sahip olunabilir.

Ortak Transit Rejimi, T1 ve T2

- T1 ve T2 kodları eşyanın hangi statü altında taşındığını belirten kodlardır.
- Buna göre; **T1**, Avrupa Birliği dışı eşya için ortak transit rejimini kapsayan transit beyanını gösterirken, **T2**, Avrupa Birliği eşyası için ortak transit rejimini kapsayan transit beyanı için kullanılır.
- Kısaca, **T1** AB dışı eşyaların taşınması halinde, **T2** AB eşyası taşınması halinde kullanılır.
- Bu sistem ayrıca; ülkemizin tüm limanlarına gelen, serbest dolaşımda olmayan eşyanın taşınmasında kullanılan ve iç gümrüklere sevk edilen Konteyner taşımalarında gerekli olan **TR**, beyanları için de kullanılabilir.

Ortak Transit Rejimi, T1 ve T2

- Ortak Transit rejimine tabi tutulan eşyanın gümrük vergileri askıya alınır.
- Doğabilecek **gümrük vergileri** ile diğer vergilerin ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilir.
- Teminat, tek bir transit işlemini kapsayan bireysel teminat şeklinde olabileceği gibi basitleştirilmiş usullerin uygulandığı durumlarda birden fazla transit işlemini kapsayan kapsamlı teminat olabilir.
- Teminat, hareket gümrük idaresine nakit olarak yatırılabilirdiği gibi, **bir kefil tarafından** teminat idaresine de yatırılabilir.
- Ülkemizde bu alanda faaliyet gösteren bazı firmalar;
- TOBB UND LOJİSTİK YATIRIM A.Ş
- OREGON Teknoloji Hizmetleri A.Ş